आरोग्य विभाग जिल्हा परिषद कोल्हापूर मार्फत जनहितार्थ माहिती सादर

नागरिकांसाठी आजारांबद्दल मराठीत माहिती २०२५

श्री. प्रकाश आबिटकर
माननीय मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण महाराष्ट्र राज्य

मलेरिया आजारांबद्दल माहिती

मलेरिया म्हणजे हिवताप एक प्राणघातक संसर्गजन्य रोग जो एनोफिलिस मादी डासाच्या चाव्यामुळे होतो. खाली नागरिकांसाठी उपयुक्त माहिती दिली आहे

मलेरिया म्हणजे काय?

मलेरिया हा प्लाज्मोडियम परजिवीमुळे होतो , जो संक्रमित डासाच्या चाव्यामुळे रक्तात प्रवेश करतो. यामुळे ताप , थंडी, डोकेदुखी इत्यादी लक्षणे दिसतात.

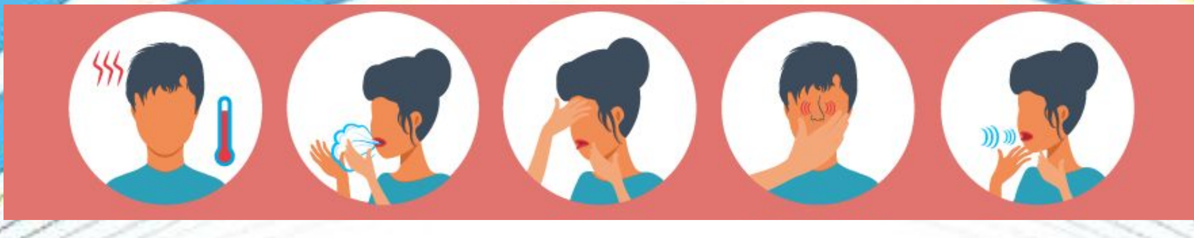

? मलेरियाची लक्षणे कोणती असतात ?

उत्तर:
- थंडी वाजून ताप येणे
- डोकेदुखी, मळमळ, उलट्या
- अंगदुखी, सांधेदुखी
- जुलाब, अशक्तपणा
- काही वेळा मेंदूवर परिणाम (सेरेब्रल मलेरिया)

? मलेरिया किती प्रकारचा असतो ?

उत्तर:
- प्लाज्मोडियम वायवॅक्स
- प्लाज्मोडियम फाल्सिपॅरम (गंभीर प्रकार)
- प्लाज्मोडियम ओवेल
- प्लाज्मोडियम मलेरी

? मलेरिया कसा पसरतो ?

उत्तर:
- डास चावल्याने
- संक्रमित रक्त, सुई किंवा अवयवदानामुळे
- गर्भवती महिलांमधून बाळाला

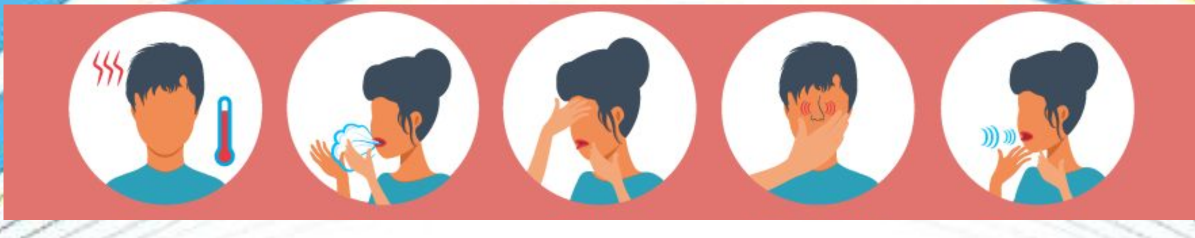

❓ मलेरियाची चाचणी कोणती ?

उत्तर: - रक्त तपासणी (Peripheral Smear, Rapid Test)
- यकृत व प्लीहाची तपासणी
- प्लेटलेट्स आणि WBC तपासणी

❓ उपचार काय असतात ?

उत्तर: - क्लोरोक्वीन किंवा ACT (Artemisinin Combination Therapy)
- प्रायमाक्विन - लिव्हरमधील परजिवी नष्ट करण्यासाठी
- तापासाठी पॅरासिटामॉल
- गंभीर स्थितीत IV fluids आणि हॉस्पिटलायझेशन

❓ टाळण्यासाठी काय उपाय करावेत ?

उत्तर: - मच्छरदाणी वापरा
- घरात आणि आजूबाजूला पाणी साचू देऊ नका
- कीटकनाशक फवारणी करा
- खिडक्यांना जाळ्या लावा
- लांब बाहीचे कपडे घाला

❓ कधी डॉक्टरांकडे जावे ?

उत्तर: - ताप २-३ दिवसांपेक्षा जास्त टिकल्यास
- उलट्या, जुलाब, अशक्तपणा दिसल्यास
- लहान मुले, वृद्ध, गर्भवती महिलांमध्ये लक्षणे दिसल्यास